

Neky Di'ibu Paqblu Tyuknigajxtu Ja Galasyu Ja'ayuty

1 ¹Uj Paqblu, 'yapóstulu Jesukristu, es kyaj mat yu'uguyuixmuty ja naxwíñhadu ja'ayudyu kyutujku, es nan ni tu'ugudsu ja'ay tu xykyapujta'aky, yu'uts xypuujtáku ja Jesukristu ku'um esu Dios Teety di'ibu Kristu yajjikupyujku. ²Uj mat nidugekyu yu nmugu'uk'ajtum di'ibu yam ijttup mat uj, nduknigáxtudsu tyadu neky ja mubujkrutujk di'ibáty naymyujkudup Galasyu. ³Wa'anu nDios Teety'ajtum esu Nindsun'ajtum Jesukristu mgunu'xudsu es mmo'oyudu ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, ⁴ja Jesukristu di'ibu nayyajku éxtumu windsu'kun es xyajpojrunitugo'oyuum es kudiibu nbadu'unuu ja axuk'ajtun di'ibu ya naxwiiñ, es mudu tyuadu Jesukristu tkuyduuuñ di'ibu Dios Teety tsyojk es ttúnut. ⁵Pes n'ok'awdajtum ja Dios di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun winu xuu winu tiempu. Wa'an du'unauty.

Kyaj ma wiink oybyu ayuk

⁶Mugu'ugítuty, du'unauts xyajwu'uuko jantsy tim tsojk miits xymyastu'uttu ja Dios, di'ibu mwin'ijxudu es xy'axáju ja Kristu ñitsoku, es tyam mbanuuxándup ja wiinkpu di'ibu tyijtup oybyu ayuk. ⁷Per kyaj ti wiinkpu oybyu ayuk. Di'ibu duu situu tim tuy'ajtun, tam naguudyu ja'ay di'ibu mwin'unaundup mat ko tsyojktu dyajtugatsa'andu ja oybyu ayuk di'ibu Kristu ñimadyakypy. ⁸Per pun ja pun mduk'uxpákuudu wiinkpu uxpujkun es kudiinuu ja oybyu ayuk di'ibuts miits tu nduk'uxpuktu, wa'an yajkajxpéky winu xuu winu tiempu, oy tyim'ujtsuu, o tu'ugu anklus di'ibu miimp tsajpótm. ⁹Nnikajxpejtypuuts jatugok. Pun ja pun mduk'uxpákuudu wiinkpu uxpujkun es kudiinuu ja oybyu ayuk di'ibu tu xy'axájudu, wa'an yajkajxpéky winu xuu winu tiempu.

¹⁰Es kots du'ün njuna'añ, ¿tii mjunauamp xytyijy kots du'ün njuna'añ, ja'a du'ün esuus ja ja'ayuuty xy'oy'íxut? Kyaju du'ün. Ndsejpyuuts je'eyu esudsu Dios xy'oy'íxut. Kooxyuupts uj ndseky nwul'uuma'añ yajxón mat ja ja'ayuuty, kyajxyuupts uj nmudúñ ja Kristu.

Paqblu tyuku apóstulu

¹¹Mugu'ugítuty, jaygyúkuudu midsuuty, ja oybyu ayuk di'ibu tu nduk'uxpuktu, kyaj yu'ujtu ja ja'ayuudyu wyinma'añ. ¹²Kyaju ja'ayuuts xytyukmuumadyaky es ni tu'ugu ya'uxpujkpu xykyatukni'ijxu, ku'uums Jesukristu xytyuknija'ajuts.

¹³Tu xymyudowdu wi'ixuts uj njiky'ajty tħuuxyp kots uj ijty nbadúñ ja israelítutu ja kyostumbru, es wi'ixuts uj ijty njantsypyajudity ja di'ibu pyanu jxtap ja Kristu es nyajkutuqoyáñuts. ¹⁴Ujts ijty waanu ni'ligu nbadiimpy ja israelítudyu 'yuxxrujkun kudiinumts ja nmuduknáxutu, ni'ligu ijty nbadúñuts di'ibu ja 'yaptuqk jaayuム tyuundu. ¹⁵Peru Dios tħudsu naty xywyin'ixy madsu naty kajjnūm nmiñ nja'tyuts. Pes mħut ja myay'ajtungu jxem xywyoo yuts esuts nmudúñut, ¹⁶esuts xytyuk'ijxy xytyuknija'ajuts ja 'yU'un, esuts uj ngajxwa'xut ja 'yU'un jya'a mā di'ibu kyaj 'yisraelítutu. Pes kyajts uj n'amdooy ja kajxwíjan mħut ni pán. ¹⁷Es ni ngapatujkuts Jerusalén esuts pún xya'uxpákuduts di'ibu naty apostułu'ajttu mā naty uj kajjnūm, nik ni'iguts oj nnejxy mā ja Araabyu mħej it, es óknūmts njumbiżżejjtu jatugok mā Damasku kajpn.

¹⁸Extu ko ħajxy tħugħek jumħajt, nétuts oj nnejxy Jerusalén es ngu'ijxyuts ja Peedru. Es majmókx xuħuts nwe'emy ja pħażi mħut yu'ah. ¹⁹Es kyajts jam n'ijxy ja wiinkru apóstulu, uu'ψuħu n'l'ix ja Santu'agħu, ja Ninduñ 'ajtumu myuġa'ax. ²⁰Nmudajtpu yuts ja tħuy'ajtun ko di'ibu n'anmaaydyu, yu'ah du'ah ja tħuy'ajtun. Nija'ap ja Dios ko kyajts n'andalak.

²¹Oknūmts nnejxy mā yu Siryu ħax esu Silisyu ħax. ²²Kyajts xy'ixy'ajttu púnutu myuħejkktap ja Kristu jam Judeeu, ²³je'eyu situ tmudoo juna'la'andu: "Ja di'ibu tħuuxyp xypyajjudi, tyam jyħudit tkajxwa'xy nandu unn ko Jesùs yu'ψjutu ja Kristu di'ibu Dios kyajx es xyajnitso'oga'anum." ²⁴Es t'awdattu Dios mħut ujtksu jxem.

Apóstulu tkupu ktu ja Paablu

2 ¹Ko ħajxy majmajkts jumħajt, nnejxyuts jatugok Jerusalén mħut ja Bernabee, es nmnejxyuts ja Titu. ²Nnejxyuts jip mħut ko Diósudsu naty tu xymyo'oy ja winma'lañ esuts jip pnu jxut. Jāpħuts nnaymyu jkudu mħut pán u mħu jkpru tħixxu kigopk'ajttu, es ndukmħamadyákyuts ak ja'ajħu wi'ixuts ngajxwa'xy ja oybyu ayuk majaty kyaj 'yisraelítutu. Duh' unħuts nduu kudiibu tħugħóu tħiġi di'ibudsu naty tu nduñ es ndiimpyūnūm. ³Per oy ja Titu jyayu'udju għieegu ja'ay, kyaj amu jaqqa t'anmaaydyu es yajtsükut waanu ma yu yedyu jk'ajtun. ⁴Jam ja ja'ay nqagħi tħiġi di'ibu tħiġi kudu es jyħandu mħut ja andakungu jxem ko yu'ψjutu tħanu Kristu. Yu'ψjutu je'eyu myindu iż-ixxu k'ijxtākru wi'ix ti jaqtūn ko n'iżżejjum awa'adstum yu'ugħix-xmex Kristu. Tadu ja'ayħu xyja' anħħamha yānūts es agwanu nbadu unnum ja ana'amun. ⁵Per uħdsutu kyajts ngupu jkku tħadu u xpru jkun, ni je'eyu tuk pojien, es du'ah ja tħuy'ajtun di'ibu jaqtap mā ja oybyu ayuk wyu'umut mā miidsutu.

⁶Kyajts xymyooydu jembyu kajxwíjan ja ja'ay di'ibu kuxxek'ktap ko ħigopk'ajttu mħut ja mħu jkpru tħixxu. Kyajts ujji nduñ u kwentu puh pún yu'ψjutu, ja'a ko Dios kyaj tħapay'oy wingu'hy agħu'hy ex-tħam ħayyajkuxxe'egħi. ⁷Kyajts ujji wiink kajxwíjan xymyooydu, yu'ψjutu ko Diósudsu naty tu xytyuknipeky ja tuunk esuts ngajxwa'xut ja oybyu ayuk mā di'ibu kyaj 'yisraelítutu, du'ah ex-tħam ttuknipejky ja Peedru ja tuunk mħut ja israelítutu. ⁸Es du'ah ex-tħam ja Dios tkejxy ja Peedru ex-tħam apóstulu mā yu israelítutu, nandu unħuts ujji xykejxu ex-tħam apóstulu mħut di'ibu kyaj 'yisraelítutu.

a 2:3 Ix Lukus 1:59.

9 Paaty ja Santya'agu, Peedru es ja Fwank, di'ibü naty ijttüp éxtüm tnigopk'attü ja mubujkpuatüküty, tmüwinma'änbyätü kots Diosü naty tu xymyo'oyü tyadü tuunk, es xykyumajtsyüts üj esü Bernabee. Du'un ttiundü tyaadü éxtüm naymyayukyujxm, es du'unüts nnayyajti'igyuüdsü esüts üudsüty ndündüt ma di'ibü kyaj 'yisraelítüty, es yu'üjüty 'yaktündüt ma yü israelítüty. **10** Je'eyüts xy'amdoox yypyujktsoodü es du'unümts nbudáküdüt ja ayoobutüküty di'ibü ijttüp Judeeü, di'ibüts ni'igu ndunaampy.

Paablu twinguugajxü ja Peedru

11 Es ko Peedru oj ñejxy Antyokiu kajpnóty, ojts n'ooy mayjya'ayóty, ja'a ko wa'ats yajnjáwu ko pyekytyuuñ. **12** Ja'a ko jawyiin tmütkaaaydyü di'ibü kyaj 'yisraelítüty, extü ko naagüty jyajttü ja israelítüty di'ibü tso'ondu ma Santya'agu; net oga'an tmastuty ja Peedru kyáyut mut di'ibü kyaj 'yisraelítüty, mut ko ttsülkü éxtüm jyuna'andü ja israelítüty. **13** Es ko yu'u t'ijxtü ja wiingátypyü israelitu di'ibü nandü'an ja Kristü pyanüjxtüp, ta tpaduundü ja Peedru 'yaxük winma'än, es extü Bernabee pyadu'udüjkü nandü'an. **14** Per kots n'ijxy ko kyaj dyajtu'uyo'oydyü éxtüm ja oybyü ayuk, néüts n'anmaay ja Peedru mayjya'ayóty: "Mij m'israelitu, es kyaj xykyuydyúñ ja israelítüdyü kyostumbru, pes, ¿ti ko xtyukkuwánüdü ja di'ibü kyaj 'yisraelítüty es tkuydyúnat ja israelítüdyü kyostumbrü?"

Di'ibáty oy wu'umduü mut ja Dios

15 Üdsajtüm apóstulu'ajtüm, israelitu ja'ayüty üdsajtüm mut ko jap nmaxu'unk'ajtüm, es kyaj üdsajtüm nya"andijum pekyjya'ay éxtüm di'ibü kyaj 'yisraelítüty, **16** nnija'am ko kyaj pán oy wye'emy mut ja Dios mut ko tpadúñ ja Moisesü 'yana'amün, yu'üyü di'ibü myübejkypy ja Kristü. Paaty üdsajtüm nandü'an nmaubujkum ja Kristü éxtümü nYajnitsokpü'ajtüm es oy nwü'umümut ja Dios, es kyaj mut ko nguydyu'unüm ja Moisesü 'yana'amün, mut ko ni pán oy kyawe'emy mut ja Dios ko tpadúñ ja Moisesü 'yana'amün.

17 Pün n'ijxtä'ayüm wi'ix oy nwü'umümut ja Dios mut ja Kristükyujxm, nya'lijxam ko nbojryja'ay'ajtüm, du'un éxtümü di'ibü kyaj 'yisraelítüty. ¿Tí yu'ü 'yandijpy ko Kristü xyajpekytyu'unümu? ¡Ni wi'ix tsoo! **18** Pes pün tyam nya'o'ooyüpts di'ibüts tu n'okjijtpü, pes nya'ljxüpts kots üj tu waanü nduundügöy. **19** Mut ko kyajts üj ja analamün n'okpaduunnu, du'un tpaattyéxtümüts üj tu n'o'knü, du'unüts üj njiky'atyéxtümüts Diosü myuduumbü, **20** es mut ko Kristü ñayyajkü windsü'kü mut üjtskyujxm jam kruuzküjxm, mbaaqat njuna'anum ko du'un éxtümxyüpts tu n'eeky kruuzküjxm mut ja'a. Paaty kyaj 'yok'üjts'ajnu di'ibü jiky'ajtp madsü nnini'x, yu'ü dün ja Kristü di'ibü jiky'ajtp ma üjün, es tyam nya'íxyüdyüts ko njiky'atyüts nmüdüüts ja Kristü éxtümüts nYajnitsókpu, mut ko yu'üts xytsoyjüts es ñayyajkü windsü'kü mut üjtskyujxm. **21** Kyajts n'üxtijy ja may'ajtün di'ibü Dios tyiimpy üjtskyujxm, pes koooxyüp mbaadü ja'ay 'yokwe'emy oy mut ja Dios analamüngyujxm, kyajxyüp jyatiyminigutikyüty es ja Kristü 'yeekyxyüp.

Ana'amün esü mubujkun

3 **1** Ay Galasyü ja'ayüty! Nügoó mdimkujuun'aty'ajnädü miidsüty. **2** Pün tu mnibanáxüdü? Tuks kexy ka'pxy ngajxwa'xy miits mwinduuyüty éxtümüts Jesukristü oj kyruuzpety, du'un éxtüm kül'umxyüp x'ljxtü.

²Anmaagyats, ¿tu xy'axájudu miidsaty ja Diosu Jya'ajun mut ko tu xykyuydyundu ja Moisesu 'yana'amun, o mut ko tu xymyubukta di'ibu tu xymyudowdu? ³Mjantsykyujuunadyu du'un! Ja'a ko tu mdsonda'aktu mut ja Espíritu Santu, ¿wi'ix tyamu net xyajkuguchya'ländu mudu mgħ'um winma'qanatty? ⁴Tii ni nħu un tu mgatu'unxudu éxtum tugekyu tu mjátudu mut ko tu xy'axaju Jesukristu? Uj junaqambuts ko tu mdu'unxudu oyntu'unun. ⁵Pes yaj'yo'oydyu mwinma'añ. Ko Dios mmo'oyadu yu Jya'ajun es ttuñ ja muħajtun ma miidsaty, ¿ti paqdyu du'un ttuñ mut ko miidsaty tu xykyuydyundu ja Moisesu 'yana'amun? Kyaj dyu'pnatty, du'un ttuñ mut ko miits xy'axájudu ja Jesukristu éxtumu Yajnitsókpu.

⁶Tim du'un jyajty éxtumu n'aptujk'ajtumu Abraan, pes ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: "Abraan myħbijk ja Dios, es paqay oj oy wye'emy mut ja Dios." ⁷Esu tyaadu yu'u xtyuknija'äm yajxón ko di'ibáty myħbijktu ja Dios, yu'u du'un tyuump'ajt 'yaats'ajttu ja Abraan. ⁸Jékyu ja Diosu jyaaybyajtun īigajx ko Dios oy wyu'umut mut ja ja'ayatty di'ibu kyaj 'yisraelítu ko myħbukudu, es ja Abraan ya"awa'anu ja oybyu ayuk ko Dios 'yanmaayu: "Mut mijtskyu jxm ngunu'xupts nidukekyu naxwíndu ja'ayatty." ⁹Púnatty ja Dios myħbijktu, ja'a Dios kunu'xándup mudu Abraan, di'ibu nandu'un mħbijk.

¹⁰Di'ibu jiky'atándup éxtum ja Moisesu 'yana'amun jyuna'añ, ja'a 'yawijxtu ja Diosu tħudyu'unun, mut ko ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: "Kajxpéky 'yitħu dil'ibu kyaj tugekyu tugekyu tkuydyúñ di'ibu ijt pkuja ma yu ana'amun." ¹¹Ja Diosu jyaaybyajtun xtyuknija'äm yajxón ko kyaj ni pán oy kyawewe'emy mut ja Dios ko tpaduñ ja ana'amun. Mut ko Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: "Di'ibu myħbijku ngħejx ox waħump mut ja Diosu, yu'u du'un jiky'atátu." ¹²Per ja ana'amun kyaj ti tmadya'aky ko Dios nmħbijkum; di'ibu sitħu junaqamp ja Diosu jyaaybyajtun, yu'u tyaadu: "Di'ibu pyadiimpy tugekyu éxtum yu ana'amun jyuna'añ, tadu du'un umba jiky'atátu winu xuwinu winu tiempu."

¹³Kristu yajnajx ja tħudyu'unun di'ibu udsajtum oj xypapátm, es du'un xyajnitsókum ma ja tħudyu'unun di'ibu pátup nidukekyu di'ibu kyaj tkuydyúñ ja ana'amun, mut ko Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: "Di'ibu o'kp kudu ma tu'ugħi kepy, Diosu du'un tu kyajxprékyatty." ¹⁴Es du'un ko yu di'ibu kyaj 'yisraelítu t'axájudu ja Jesukristu éxtumu Yajnitsókpu, Dios kunu'xándup éxtum jékyu wyandak ja Abraan. Es du'un ko nmħbijkum ja Kristu, n'axájum ja Espíritu Santu di'ibu Dios wyandak.

Ana'amun esu wəndakun

¹⁵Mugħi'ugítu, min n'ok'yajtu'unum éxtumu ijxpajtun di'ibu udsajtum nidukekyu tu n'ljixxum oyntu'unun ma njiky'ajtun'ajtum. Ko tu'ugħi ja'ay dyajti'ligyadu 'yayuk o ttuñ ja kajxy'ātypu es tfirmaraty yajxón, ni pán mbaqat tkapuwitsy es ni mbaqat tkayajmá. ¹⁶Nandu'unu du'un ja Dios tmooy ja wyandakun ja Abraan es ja tyuump 'yaqats. Ja Diosu jyaaybyajtun kyaj jyuna'añ: "Yu mdħuamp m'aadsuty", éxtumxyu jyuna'añ may ja Abraanu tyuump 'yaqadsuty. Byeen yajxón jyuna'añ: "Yu mdħuamp m'aqats", di'ibu 'yandijpy je'eyha tu'uk. Yu'u dun 'yandijpy ja Kristu. ¹⁷Dios tu'ugħi

kajxy'átypyu ttuuñ mut ja Abraan, es óknam ja Moisesu 'yana'amun oj myiñ taxk mugopx ja'l'px majk jumqjt. Paaty kyaj mbaat ja ana'amun dyajwe'emy éxtam kyaj t'oktuunnat dil'ibü Dios wyandak mut ja Abraan. ¹⁸Kooxyüp udsajtum ja Dios xymyo'oya'anum ja kuma'añ mut yu'ugyujxm ko nguydyu'unum ja Moisesu 'yana'amun, kyajxyüp wändakungyujxm nyajmo'oyum ja kuma'añ. Per ja Dios wyandak ja Abraan ko tmo'oya'añ nadu'ñu ja kuma'añ.

¹⁹Pes, ¿wi'ixu dñu tyuñ ja Moisesu 'yana'amun? Dios yajk es dya'íxyu dyi'ibü du'un ja pojph. Tadu ana'amun yu'u jatunán je'eyu extu ko myinat ja Abraan tyuump 'yaats dil'ibü yajwandák. Dios myooy ja ánklausudyu tadu ana'amun, es tmo'oyadu Moisés éxtamu Diosu kyudunaabyu ma naxwíñadu ja'ay. ²⁰Per ko Dios ja wändakun dyajwe'emy mut ja Abraan, ku'um twändaky, kyaj jyatyimtsékyu ja kudunaabyu es yajkajxnáxut wi'ixu Dios jyuna'añ.

Di'ibü tyiimpja Moisesu 'yana'amun

²¹Pes, ¿wi'ix njuna'añum? ¿Tii ja ana'amun yajtugajtsupy ja Diosu wyandakun? ¡Ni wi'ix tsso mbaat! Kooxyüp ja Moisesu 'yana'amun t'ok'yaky ja jiky'ajtum, ja'axyüp je'eyu ja ja'ay wyu'umdu oy mut ja Dios Moisés 'yana'amungyujxm. ²²Ja Diosu jyaaybyajtum myadyakupy ko nidugekyu yu naxwíñadu ja'ayu tñ myumada'agudu ja pojph, es du'un yu'uyu dyi'ibü 'yaxájudup ja Kristu éxtamu Yajnitsókpu, 'yaxájudup di'ibü Dios wyandak.

²³Ja ana'amun yu'u du'un éxtam ja puixndijk kwentu'ajtpu ko oj xymyudajtum ni'agajy extu ko Kristu myiñ, es ko Kristu myiñ, taanum oj xyñasmajtsum ko n'axájuñ éxtamu Yajnitsókpu. ²⁴O mbaat njuna'añum ko yu ana'amun du'un éxtamu u'unk'ijxpu, xykywentu'ajtum yajxon extu ko Kristu myiñ es nwu'umut oy mut ja Dios mabujkungyujxm. ²⁵Per kom tñ Kristu myiñ es tñ n'axájuñ éxtamu Yajnitsókpu, tadu u'unk'ijxpu, ja'a njuna'añum ja ana'amun, kyaj xy'ok'ana'amunu.

²⁶Mut ko miidsuty tu xylaxájudu ja Kristu, m'lijttup ti'igyu mudu Kristu es ja Dios mbujtákup éxtamu 'yu'ungu, ²⁷mut ko nidugekyu udsajtum dil'ibáty tu nnubajtum es n'ijtum ti'igyu mudu Kristu, du'un yu'u muut n'ijtum éxtamxyüp tu'ugu wit di'ibü nduktejkum. ²⁸Dios kyaj t'ijxkijxyu pñnu du'un israelitu o pñnu du'un kyaj, pñnu du'un tuumbu o pñnu du'un windsán, pñnu du'un yedyujk o pñnu du'un toxytyujk, ja'a ko ti'igyu miidsuty éxtamu ja'ay tu'ukpu ja'agyujxm ko ti'igyu mut ja Kristu Jesú m'litta. ²⁹Es pñn miits m'lijttup ti'igyu mudu Kristu, du'un miidsuty éxtamu Abraanu tyuump 'yaats es m'axájudup di'ibü Dios tyukmawändak ja Abraan.

4 ¹N'ak'anuumuyaampy jatu'ugu ijxpajtum: N'okpuytákum ko ja ja'ayu 'yu'unk mutskátyñum dil'ibü ja kuma'añ 'yaxajuyaampy, oy ja kuma'añ tugekyu tjaja'a'ajtta'aya'añ di'ibü tyeety myudajtypy, du'un ja'a éxtamu tuumbu. ²Ja u'unkeety myudajtypy ja u'unk'ijxpu di'ibü kywentu'ajtup ja 'yu'unk, extu ko tpaadat ja tiempu ma ja tyeety tu ttuknibujtagu. ³Du'un nandu'un udsajtum di'ibü xy'u'unk'ajtum ja Dios: ko ijty nmutsk'ajtum,

ja'a njuna'ānūm mā kyajnum myiñ ja Jesús, koonum nmumado'om éxtum xy'ana'amūm ja di'ibü xykywentu'ajtum, ja'a njuna'ānūm ja Moisesu'yana'amūn. ⁴Per ko tu tpaaty ja tiempu di'ibü Dios tu ttuknibujtaagü, net ja Dios tkejxy ja 'yU'unk Jesús, tu'ugü toxtyujk yajmiin yajjajtu, es jyiky'ajty Moisesu'yana'amūn patku'ay, ⁵es du'un kyaj xykyu'um'ajtum tadu ana'amūn. Es ko n'axájum ja Jesús éxtum Yajnitsókru, tu tpaaty ja tiempu mā Dios xy'axájum éxtum 'yu'unk.

⁶Es paaadyu Dios tu tpujtak'ya ja 'yU'ungü Jya'ajun njodoty'ajtum nwinma'añoty'ajtum mā jyuna'añ: "Tatitu'unk." ⁷Es du'un kyaj mnaky'ítut éxtum tuumban, tyam ja Dios m'u'unk'ajtudup; es ja'agyuixm ko m'u'unk'átuðu, m'axájudup ja kuma'añ di'ibü Dios mmo'oyánudup.

Paaablü tmumay tmudajy ja Gálatas mabuikprutujk

⁸Ko naty kyaj xy'ixy'attu ja Dios, mmuduundu ja di'ibü kyaj yu'adyu Dios. ⁹Per tyam, ja'a ko xy'ixy'attu Dios, o ni'igü oy njuna'ānūm, Dios m'axájudup éxtum 'yu'unk, ¿wi'ix xymyudundu jatugok di'ibü kyaj ti wya'añ es ya'ama'at? ¿Ti mdsojktup jatugok es yu'u xymyudundat éxtum tuumbu juubyuñ? ¹⁰Mmujtuundup ja xuu, ja po'o es ja jumajt. ¹¹Jotmaymyuñduts mut ko wa'anxyup tu tyugoy ja nduunguts mā miidsuty.

¹²Mugu'ugítuty, nmunu'xtáktup es mjiky'átut éxtum xy'ixyuts ej njiky'aty, ja'a ko tuñt njumbity éxtum miidsuty. Kyajts ja yam miits xymyukekytyúnduts. ¹³Pes yajxon xyjamýatstut miidsuty ko tim jawyiin nduk'uxruijktu ja oybyu ayuk, ja'a kots ej jam n'ipty miits muñt mut kots nba'ambejty. ¹⁴Es oy xyja'ayo'on'ajttu ja nba'amuts kots xypya'am'ijxtu, ej ku'umts nnikajxpéty ko kyajts ej xy'uxtijtu, ni'iguts xy'axájutu ja n'uxruijkuñuts es xy'axájutu jantsy tsuj éxtumxyup tu'ugü Diosu'yanklus o éxtumxyubü Jesukristu ku'um. ¹⁵¿Wi'ix ko tu xy'uxtijtu yu'n'uxruijkuñuts tyam? Tuuyup nugoots xyjantsypy'a'ayoodu, ko extu mjajuudandu ja mwiinuty es xyjanamo'oyánduts. ¹⁶¿Wi'ix kots tyam xy'ixtuts miits éxtum mmudsipan, mut je'eyu ko tu ndukmuñmadya'aktu ja tuy'ajtun?

¹⁷Di'ibü mdukmuñjjudup miidsuty es xypayadúndut ja israelítudyu'yana'amūn, kyaj ttundu es miits xytyuk'oy'áttut, ja'a tyuundup esuts miits xy'uxtijtuduts, ja'a tyuundup es miits xy'axájutu yu'ajuty éxtum yu'ajuty je'eyu xymyutnaymyaayubü'áttu. ¹⁸Byeen 'yóyuty ko du'unum ndu'unumku kwentu ja wiingátypu; per je'eyu ko amumu'duk jot muñt, kyaj yu'ayuty kots miits muñt n'ittu. ¹⁹Nitítuty, tyámuts jatugok n'ayoy mut miits éxtum ko ja u'unktaaq dyajmíñ dyajja'ly ja 'yu'unk. Du'unuts n'ayoy extu koonumts n'ixy ko Kristu jyiky'aty mā miidsu'mjot mwinma'añuty. ²⁰Tyámuts njantsyjyatseky n'ita'añuts mut miidsuty esxyup nmadyákum ku'um es ngajxwijxyup éxtum miits mnayjyáwdu, mut ko nekykyejxy kyajts nnijawu wi'ix ngajxwijtut, pes, kyajts nnijawu wi'ixtuts nwinmáyut mut miidsuty.

Agaar esu Saaru'yijxpajtun

²¹Anmaagyudsu tyaadu miidsuty di'ibü pyanuixtu ja Moisés 'yana'amūn, ¿Tii kyaj xyjaygyúkdu di'ibü Moisés xytyukmuñikákum

jaaybyéty? ²²Pes du'un xy'anma^layum ko Abraqañ myudajt majtsku 'yu'unk: tu'uk mut ja Agar, ja pyo'oduumbu, es jatu'uk mut ja nudo'oxy Saaru.

²³Isma^l myiñ jyajty éxtum Abraqañ 'yu'unk esu Agar. Peru Saaru kyajpu naty 'yu'unkpa^qatyñum, net ja Dios wyandaku yu'u es dyajmín dyajja'tut tu'ugu 'yu'unk. Pa^qaty ja Saaru dyajmiiñ dyajjajty ja Isaq^a éxtum ja Dios twandaky ja Abraqañ. ²⁴Nbujtákyptyuts yu'u éxtum ijxpajtuñ. Ja toxityu^qjku nimajtskpu, majtsk ja kajxy'atypyu tkudánudu: ja kajxy'atypyu di'ibu ja Moisés yajmooy ma ja Sina'ii Kopk, ja'a yu'u ja Agar kyudunaapy. Panuty tyuk'ijtudubu tyadu kajxy'atypyu, du'un ja 'yu'unk 'yunq'l myindu jya^ltu es 'yíttut éxtum ja muduumbu juybyu. ²⁵Ja Agar kyudunaapy ja Sina'ii Kopk jam Araabyu, myutnaybyátup ja Jerusalén, ma tyam ja ana'amun tpadundu mut ja 'yu'unk 'yunq'kuty éxtum ja muduumbu juybyu. ²⁶Per ja Saaru ja'a 'yandijpy ja Jerusalén kajpn di'ibu tsajpótm. Yu'u du'un ndaak'ajtum udsajtum di'ibáty n'axájum ja Jesukristu. ²⁷Pes ja Diosu jyaaybyajtuñ jyuna'añ:

Xonda^lak mij, toxityu^qjk di'ibu ni na^la m'u'unk tu xykyapa^qaty;
xi'ik xon mij ko ni na^la tu xykyayanáxy ja pu^qjk ado'onuñ ko u'unk
yajpa^qaty.

Mut ko ja toxityu^qjk di'ibu kyaj 'yu'unkpa^qaty,
waanu mayu 'yu'unk tmudata^lañ
es kudiinum ja wiink toxityu^qjkuty.

²⁸Mugu'ugítuty, udsajtumudyu du'un éxtum ja Isaq^a, udsajtumu du'un ja u'unk uqnq'l di'ibu Dios wyandak dyakqañ ma ja Saaru. ²⁹Es du'un éxtum jékyup ja po'oduumbu 'yu'unk ttukxiky di'ibu miin jajt naxwiñ Espíritu Santu myuk'ajtungyujxm, du'un tyam di'ibu pyanqixtup ja israelítudyu 'yana'amun xymyudsip'ajtum udsajtum mut ko mbanqjxum ja Jesukristu.

³⁰Ja Diosu jyaaybyajtuñ ja'a xytyuknija^lañ ko Dios t'anma^lay ja Abraqañ: "Uxwop ja po'oduumbu esu 'yu'unk, mut ko kyaj dyajwa^lxut ja mjiky'ajtum mut ja mnudo'oxyu 'yu'unk." ³¹Pes du'un, mugu'ugítuty, udsajtum kyaj xy'u'unk'ajtum ja po'oduumbu, di'ibu 'yandijpy ko udsajtum kyaj nbadu'unuñ ja israelítudyu 'yana'amun. Udsajtum yu'u xy'u'unk'ajtum ja toxityu^qjk di'ibu awa^latstuuy, di'ibu 'yandijpy ko tu n'axájum ja Jesukristu es paaty xy'u'unk'ajtum ja Dios.

Awa^latstuuy'át Kristu^qykujxm

5 ¹Kristu xyajnitsókum es n'ijtum awa^latstuuy es kudiibu nnakyjyiky'ajtum éxtum ja ana'amun dyajtu'uyo, paaty yu'ugyujxm ittu amumuuuk jot mut ja Kristu es kyaj xykyupáktut es pén amu^laa mdukkuydyúnuudt ja ana'amun.

²Jaygyujkuduguts es muadowdu! Uj Pa^qablu, anmaaydyu^qpts mij ko puñ miits mgupu^qjkup es myajtsúktut waanu ma myedyu^qjk'ajtun, mut yu'u tu xy'uxtijtu ja Kristu, kyaj ni madsoo ja Kristu mgatu'unxudut.

³Akjuna'anu^lpts jatugok. Ko di'ibu nayyajkup es yajtsúktut waanu ma yu yedyu^qjk'ajtun, mut yu'uyu taadu koonuñ tkuydyúnut tugekyu ja ana'amun.

⁴Es miits panuty mguydyunándup ja ana'amun es mut ja'agyu^qxm xy'u^qxta^laydyu es oy mwu'umdu Dios, tu xymyastu'uttu ja Kristu es

xy'uxtijtú ja Diosú kyunu'xén. ⁵Per Espíritú Santukyújxm nma'bujkám ko oy nwé'umum mudiú Dios. ⁶Mut ko n'lítum ti'igyu mut ja Jesukristu, kyaj tyuñ ko ja'ay yajtsíky waanú o kyaj yajtsíky ma yedyük'ajtún; di'ibú sitú tuump ko nma'bujkám, ja'a ko nnaydsyojkám nixim niyam ja'agyuújxm ko nmudajtum yu mabujkun.

⁷Oyu naty miits mdu'uyo'oydyu. ¿Pán tu myajtu'adúkudu es kudiibú xykyuydyúndut ja tuy'ajtún? ⁸Kyaj yu'ndyu Dios, mut ko Diosú d'u'an di'ibú tu mwóyuty es xypyadúnut ja Jesukristu. ⁹Katu xyja'aydyúgóydyu ko mut waanubú levaduuru dyajpude'eky tugekyu tsajkakyjyútsy. ¹⁰Hj ndukmu'awdajtupts ja Nindsun'ajtum ko miidsuty kyaj mwinma'aydyúgátstut. Dios tyukkumudowaambyu tadu ja'ay di'ibú myajwinma'añdyúgoyánuðup, wa'an tim púnuty.

¹¹Mugu'ugítuty, jaygyúkudu di'ibú yam n'anhuumuyaampy. Kooxyup ej n'akkajxwa'xy es miits myajtsúktut waanú ma myedyük'ajtún, éxtum naaguty jyuna'andu, ¿ti kots xypyajudittu ja israelítuty? Ja'a ko xypyajudijttupts yu'ü, tyaadu niguxu'kp ko ngajxwa'xypyuts ko ja'ay je'eyu ñitso'oktu ja'agyuújxm ko Kristu 'ye'ky kruuzkuújxm. ¹²Ma'amu da tyaaduty wooma't wijtsma'tpatty kyajxyup ñaydsyúkudu waanú je'eyu ma'yu yedyük'ajtún, wa'an ttimnidsujkta'ay tugekyu ja yedyük'ajtún.

¹³Mugu'ugítuty, Dios mwoojudu miidsuty es kudiibú tadu ana'amun xytyuktákudu, per kyaj es miits xytyuk'ubat xytyukkajxpáttut éxtum ja mgú'um winma'añ es ja mgú'umdojkun. Naydsyókudu es naybyudúkudu nixim niyam. ¹⁴Tugekyu tadu ana'amun 'yawijtsmijkypyu tyaadu: "Mdsókup ja mmudajkpa'a éxtum mij ku'um mnaydsyékyuty." ¹⁵Per pún miits mnaygyaaay mnaydsyu'tsudup éxtum añimalun nixim niyam, naygwentu'átuðu es kyaj mnayyajkúxudut ak miidsuty.

Njiky'ajtum éxtum ja Espíritu Santu ttseky

¹⁶Ngajxwíjtup es mjiky'attut éxtum ja Espíritu Santu mduk'íxudu, es du'ün kyaj mjiky'attut mut ja di'ibú ñini'x kyubajk wyinma'añ'ajtypy. ¹⁷Mut ko ja'ay ttundu di'ibú ñini'x kyubajk wyinma'añ'ajtypy, myudsip'ajttup ja Espíritu Santu, es ja Espíritu Santu myudsip'ajtypy ja púnuty tyuundup di'ibú ñini'x kyubajk wyinma'añ'ajtypy. Paqaty miidsuty kyaj xytyundu di'ibú mjatunándup. ¹⁸Pes pún ja Espíritu Santu mdu'umooyudup, kyaj myajkutúkudu tadu ana'amun.

¹⁹Wa'ats nnija'am wi'ix jyiky'attu púnuty tyuundup di'ibú ñini'x kyubajk wyinma'añ'ajttup: mu'induundup, tyuundup kyajxtup ja axuk'ajtun, 'yadsojktup, ²⁰'yawdajttup ja agojwinnáxuty, byruju'ajttup, naymyudsip'ajtudup, naywyinjup naywyingojtuðup, amu'ajtsy'ajttup, jot'ambujktup mut waanú tii, je'eyu ñaymyuújpta'aga'anuðu, naywya'xudup kanak peky, naymyudsip'ajtudup, ²¹naywyinnaxuja'adup, ami'ikyjya'ay'ajttup, kuju'xpu'ajttup es púnuty tyuundup tiity éxtum yu axuk tu'unun. Tu n'anhuumudu, es n'ak'anma'aydyup, ko púnudyu du'ün axukjiky'ajttup, kyaj 'yítut ma' Diosú kyutujkun.

²²Per ja Espíritu Santu xyajjiky'ajtum waanú wiink, mut ko dyajmíñ ja tsojkun, xondakun, ti'igyu'át, ma'xtujkun, oyjya'ay'át, kajxykyupujkun,

²³tuda'aky'ajtun es nayjyújwijtsumbijtum kú'um. Tyadu jiky'ajtun kyaj tmudsip'aty ni tu'ugú ana'amun. ²⁴Es udsajtum di'ibáty xyja'a'ajtum ja Jesukristu, du'un nyajtu'unum éxtumxyúp tu nyajkruuzpajtum di'ibú nnini'l'x'ajt ngubajk'ajtum wyinma'añ'ajtypy. ²⁵Mut ko njiky'ajtum mut ja Espíritu Santu, n'oknaygyuyajkum es xywyijts'yo'oyum ja Espíritu Santu.

²⁶Kyaj ti ndukmuj'ajtum, kyaj ti ndu'unum es n'ijxum mabaat ja'ay tkupeky, es kyaj ti nnaywyinnaxuja'am ma a'udsajtum.

Naybyudákudu nixim niyam

6 ¹Mugu'ugítuty, pán mbáttup miidsuty di'ibú tu pyekyky'a'y, miidsuty di'ibú jiky'ajttup éxtum ja Dios t'oyjyawú, mgajxwíjtup ja di'ibú tu pyekyky'a'y es jyiky'átut éxtum ja Dios ttseky. Per tun yajxón es naygwentu'átudu miidsuty kú'um kudiibú mmumadaj'agudut ja pojpu. ²Naybyudákudu nixim niyam pán ti mdisptákxudup, es du'un xykyuydyúndut ja Kristu 'yana'amun.

³Pán nqák nayjya'adup mju kújxm, es kyaj du'un 'yity, kú'um ñaywyin'úuñuty. ⁴Wa'an kú'um nidu'uk nidu'uk tnaygwentu'átuty éxtum ja Dios ttseky, net mbaat oy ñayjyáwut ko ti ttuñ es kyaj ñaydyukmu'ijxkijxyut mut ja wiinkpuyt. ⁵Kujkja'a ja tuunk ayo'on nyajkujx nyajnajxum.

⁶Xypyátum nyajwa'xum di'ibú nmudajtum mut ja di'ibú xytyuk'uxpukum ja Diosu 'yayuk.

⁷Exkum mnaywyin'úuñudu miidsuty: ni pán mbaat tkatukxi'iky ja Dios. Ja nippu yajpude'kupy ja pyujsa'aky di'ibú tu tni'ipy. ⁸Pán ñipy éxtum ja di'ibú ñini'l' kyubajk wyinma'añ'ajtypy, yajpudu'ugup ja o'kun; per pán ñipy éxtum Espíritu Santu ttseky, 'yaxájup ja jiky'ajtun winu xuuwinu tiempo. ⁹Kyaj nmu'anu'xum es ndu'unum ja oybyu; mut ko pyadup ja tiempo ma Dios xymay'ajtum. ¹⁰Paaty pán xyajmadákum ja Dios, wa'an nmay'ajtundu'unum mut oytyim púnuty nidugékyuty, es waanu ni'ligu nmay'ajtundu'unum mut ja nmumabujkpu'ajtum.

Kajxwíjut esu kajxpo'xun

¹¹Mududsu ngu'umgu'u nnijáyudu tyam es mut muijátyudyu letru. ¹²Taaduty di'ibú mdukkuwa'añadup es myajtsúktut waanu, tyuundubu du'un mut ko yajxón ñayyajwu'uma'añuñudu mut ja israelítuty, kyaj ttsoktu ko 'yayówdut ja'agyújxm ko ja'ay t'awanu ko Kristu xykyu'o'kum kruuzkujxm. ¹³Per yu'ujuty kú'um kyaj tkuydyundu ja Moisesu ana'amun, je'eyu ttsoktu es miits myajtsúktut waanu es dñu'un jyuna'andut ko nandu'un miits xykyupujktu es myajtsúktut waanu. ¹⁴N'amdeebyuts ja Dios es ni na'ats uj ngamuj ngapaadut. Ndsejpyuts je'eyu es nmudunq'añuñuts ja Nindsun'ajtum Jesukristu mut ko 'ye'ky kruuzkujxm mut ujtskyujxm. Kots uj oj n'axaju Jesukristu, du'unuts uj éxtumxyúpts uj nandu'un n'e'ky kruuzkujxm. Mut yu' u di'ibú jya'a'ajtypy ja naxwíñudu, kyajts ndimnakymuyúpjuta'aky. ¹⁵Mut ko n'ijtum ti'ligyu mudu Kristu, kyaj ti ttsooty pán tu myajtsíky waanu o kyaj. Di'ibú sitay tsobatp ko Jesús tu xyajtagjutsu es xytyukjiky'ajtum tu'ugú jiky'ajtunu jembyu es wa'atspus. ¹⁶Wa'an ja Dios mguni'xyuty es

mba"ayóyaty nidugekyu di'ibu dun jiky'ajttap éxtamts uj tu njuna'añ, es nandu'un tkunu'xut es tpa"ayóyut nidugekyu di'ibáty ijttap ja Diosu jya'ay.

¹⁷Aya bom kyajts ndseky esuts pán xytsyipmugajxut muudu tyadu du'ambu winma'añ. Pes uj nmudajtypuuts madsu nnini'x ja tay mats xywyojptu yu'uguyujxm kots nmudúñ ja Jesús.

¹⁸Mugu'ugítuty, wa'anu Nindsun'ajtum Jesukristu mgunu'xudu ni'amuku miidsuty. Wa'an du'unuty.